

Cirkulär ekonomi

I naturen rör sig ämnen i olika kretslopp. Det gäller till exempel grundämnen som kol, kväve och fosfor men hela naturen är ett kretslopp där ämnen cirkulerar.

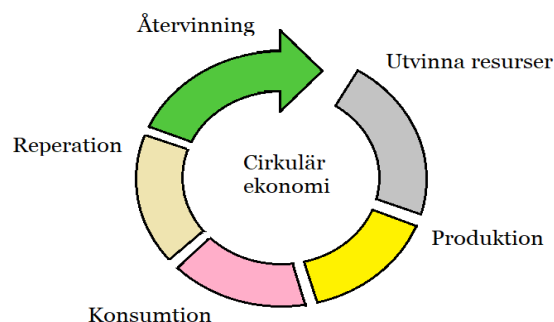
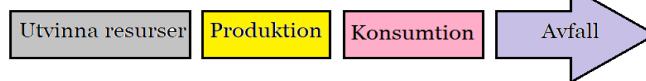

En växt tar upp energi från solen och näringsämnen från jorden. Ett djur äter upp växten. Djurets avföring ger jorden ny näring. När djuret sedan dör bryts det ner och fler näringsämnen återgår till jorden och en ny växt får näring till att växa. Inga grundämnen försvinner utan de återanvänds.

I vårt samhälle används ett synsätt som är som en linje (linjärt). Material tas upp, produkter tillverkas för att sedan kastas. En liten del återanvänds men den största delen hamnar på de växande soptipporna. Många av resurserna till exempel vissa metaller är sällsynta och väldigt svåra att få tag på. När de produkterna slängs försvinner den värdefulla resursen bland allt annat skräp. Detta synsätt kommer inte att hålla i längden utan för att kunna nå ett hållbart samhälle behöver tillverkare och användare bättre ta vara på jordens resurser.

Cirkulär ekonomi handlar om att produkter ska ha ett kretslopp likt de som finns i naturen. Avfallet från en produkt ska vara en resurs när nya saker tillverkas.

Linjär ekonomi

Produkter ska i så stor utsträckning som möjligt tillverkas av nedbrytbara material. Produkter ska vara designade så att de enkelt ska kunna repareras och uppgraderas. Om produkten är förbrukad ska den enkelt kunna plockas isär och så mycket som möjligt av materialet ska kunna återvinnas till nya produkter. Tanken är att företagen ska ansvara för produkten från tillverkning till demontering.

En viktig fråga i cirkulär ekonomi är hur mycket varje person behöver äga. Skulle det gå att hyra sina saker istället? Ingen köper ett flygplan när hen åker på semester. Om företagen lånar ut sina produkter blir det en viktigare fråga för dem att kunna återvinna produkterna och att enkelt kunna plocka isär den för att återanvända delar som fungerar.

Idag finns möjligheten att vara med i grupper som delar på varor. Det kan vara bilar, kläder och verktyg. Andra saker som företagen skulle kunna äga är mobiltelefoner, tv-apparater och vitvaror.

Begrepp och svåra ord:

Kretslopp, cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi

Begrepp:	Förklaring:
Kretslopp	
Cirkulär ekonomi	

Rätt	Fel	1. Cirkulär ekonomi. Vilket eller vilka alternativ är korrekta?
		I en cirkulär ekonomi ska människor hyra eller dela saker med varandra mer.
		I en cirkulär ekonomi ska företagen ansvara mer för att produkten återvinns.
		Det linjära sättet att se produktion ger höga sopberg.
		Ett kretslopp är när ämnen cirkulerar i naturen.
		Den cirkulära ekonomin är vanlig redan idag.